

L'APAT

UN CADA DISSAPTE

PREUS

Un número.	5 céntims.	Un any de subscripció	2'50 pessetas.
Deu números.. . . .	30 »	Deu subscripcions anyals. 13	»

EN LA LLIBRERIA DE D. ALVAR VERDAGUER, RAMBLA DEL MITJ, 5, BARCELONA
Y EN CASA D. EUGENI GUAL, SANT SADURNÍ DE NOYA.

PLAT DEL DIA

De poble á poble.

Mes de quatre vegadas las batussas políticas á que está entregat el nacionalisme catalá li fan perdre l' humor y las energias pera altrás tascas mes fermas y profitosas.

No sería pas la menos útil de aquestas tascas refermar las amistats, las relacions, la comunicació de pobles á pobles, es á dir, mirar de refer tots els lligams possibles entre 'ls pobles de nostra nació catalana.

Nostras firas, festas majors y mercats, ab las corrents de gent que trasvalsan de pobles á pobles y ab las relacions de negoci que establexen son encara un instrument preciós d'aquesta fraternitat.

Y la seva influencia creixeria forsa si 'ls atractius y diversions de semblants festas fossin las típicas de nostra terra. Els Xiquets de Valls, las grallas, las sardanas, els orfeons, son incentius del bon humor, conservadors de las bonas costums y com correus de germanor de poble á poble.

Las conversas públicas portadas per nostras cambras agrícolas de vila en vila relligarian els interessos de unas

ab els de las altrás, y de pas que serian font de prosperitat serian també font de coral amistat. En los temps de la replantació, aquell aplech de patricis nostres que s'esgargamellavan y corrian per tota la comarca feren de Sant Sadurní el centre agrícola mes important de Catalunya.

Las excursions de propaganda que podrian fer nostras societats autonomistas á las poblacions vehinas crech que donarian més fruyt que unas eleccions guanyadas.

Fins las excursions de diversió que se emprenguessin recorrent pam á pam nostre terror podrian ser una lluyta pacífica y divertida que contribuiria poderosament de un modo indirecte al establiment de la unitat de Catalunya.

No fora pas impossible refer aquellas antigas unitats socials ó comarcas que se anomenavan Panadés, Vallés, Baix Llobregat, Conca de Barberá ó de Tremp Segarra, etc., etc.

Caldria dirigir la movilitat de la gent no pas envers las grans ciutats sino envers las montanyas y els camps y satisfacer sa llegítima curiositat no pas contentlos lo que passa á Barcelona sino interessantlos en lo que passa als pobles vehins.

Fins els periódichs podrian ser co-

marcals y contarnos lo que passa al nostre voltant hont tenim els amichs y parents en lloch de enterarnos dels gosos rabiosos que han agafat pels carrers de Paris ó de las joyas que portava la bailarina de New-York.

Veusaquí una feyna de la que sols se en fa la meytat y encara no gayre ben feta.

J.

Entre dos marrecs

Aixó era quan els nens de mamas savian parlar. Desde dos eixidas dos marrecs que prenian la fresca en llurs bressols, llensant las cametas enlayre part de fora dels volquers aixís parlavan.

—Saps que tinch molta feyna?

—No veig que 'n puguis fer gayre, si no t' esplicas no t' entench.

—Doncs perque ho sapigas, estich en feynat en tota una rastelleria de descobriments científics de la més alta importancia per la nostra classe.

—Hola, hola, fesmen dos quartos de aixó, no hi caych.

—Mira t' ho diré perque ets tu y ab condició que no ho xerris á ningú. Estich en camí de fer grossos descobriments. Fá la mar de temps que 'm preocupa l' estudi de la naturalesa y de las sevas lleys.

El primer problema que vaig plantejar fou aquet. ¿Com ho tinc de fer perque la llet regalimi á la meva boca quant tinch gana?

De primer vaig pensar que n' hi havia prou ab badar la boqueta y aixó va sortir-me be algunas vegadas; pero ben aviat me va fallar el compte. Més tart tirava cossas y 'm mamava el dit, pero he observat que aixó no surt be no més que de dia.

A la fi vaig trobar el secret: era de nit: vaig fer una cantada acompanyada de un cert grinyol y vetaquí la font que raja. Aixó no falla. Cuantas vegadas canto, raja. Y vetaquí el meu primer descobriment.

—No 'm fassis riure. Raja perque despertas á la mare y la mare te llástima de tu y 't tapa la boca ab el pit.

—A mi que 'm contas de la mare. Aixó son romansos, tu ets un oscurantista y un retrógrado. Aquí no hi ha mare que valgui. Aquella cosa grossa que m' agafa y m' atipa no es tal mare, es l' instrument de la naturalesa que obeint una lley fatal se m' acostia quan jo plo-ro. Yo mano y la natura creu, vetho aquí.

—Ves si m' ho farás creure. Y qui 't muda la roba sino la mare, quan t' embrutas?

—Vaya noy, ets molt ignocent tu. No t' has fixat que aquí á la eixida després de ploure surten cargols? y perqué, surten? Doncs es la forsa de la atracció entre la humitat y las bestiolas. Doncs aixis mateix en nosaltres. Hi ha una repulsió entre nostre pell y la roba bruta y una atracció entre nostre pell y la roba neta; y aquí tens perque la primera marxa y la segona vé. Es una forsa bruta y res més. Y aquesta es la lley de la atracció universal que també jo he descobert.

—Me deixas parat ab la leva sabiduria. Veyas doncs que m' hi dirás á n' aixó:

Y aquellas cansonetas tan dolsas que sentim de qui son sino de la mare?

—Que saps tu de aquestas cosas, criatura sentimental y desgraciada? Qui t' ha ensenyat tantas paparruchas? No t' has tu fixat que sempre, sempre abans de sentir las cansons, se tancan las finestras y se fa fosch? No t' has tu fixat que ab el poder de las cansons se 'ns tancan també las finestretas dels ulls y per dintre se 'ns fa fosch també? Ara jo ús pregunto; qué es tot aixó sino una forsa misteriosa entre la foscor y las canturias? Tu dius que son dolsas aquestas, més jo no trobo que sian dolsas ni saladas, lo qui sí he reparat que fan cloure las parpellas y las enganxan ab una miqueta de goma. Y vetaquí perque costan tant de obrir quan un se desperta.

—Mano, tu ets un esmolet que totas se las pensa, pero voldria que m' explique sis qui es que t' agafa y 't fa saltar y 't

passeja y 't toca els morrels pera ferle riure y 't fa petonets á la cara. Digam si 't plau qui pot fer totes aquestas cosas si no es la mare.

—Sempre serás un badoch y un tano-ca. Me sembla que quan serás gran serás de aquells que sempre 's mossegan la llengua ó bé de aquells altres que sempre 's trepitjan las betas de las calsetas. Digas no sens que fa ver l'aquí; y per ventura es la mare que bula? No tens calor; y es per ventura la mare que que t'escalfa? Jo no sé qui es que me agafa, 'm fa saltar, me passeja, 'm bressa ó 'm besa; pero no per aixó haig de pensar que aixó m'ho fa la mare. Poden ser forsas ocultas de la naturalesa que no sabem com venen ó deixan de venir. Tot abans de creure que hi ha algú superior á nosaltres que fa de nosaltres lo que li plau. Yo á casa soch el rey y no puch sufrir que ningú sigui mes que yo. Passi que la naturalesa tingui cosas pera mi inexplicables, mes á la fi acabaré yo per dominar totes aquestas forsas fatals.

—Doncs yo penso diferent: á mi'm plau tenir mare, á mi'm plau que siga ella la que'm dona mamar y la que'm fa dormir y la que'm fa petons y la que juga ab mi. Vaya á Deu y que t'hi conservis.

—Abur tonto, clerical, llanut, estaquirot, oscurantista

—No deus tenir rahó que aixís m'insultas.

—Que tinguin mare las nenas, passi, pero 'ls noys com tu y yo ..

* *

Aixís havem vist molts savis que tenint sempre y per tot á Deu devant del nas, han trobat per tot fatalitats, lleys, fenómenos, cosas incognoscibles, bruja misteris, tot menos á Deu. A nosaltres ens plau saber que Deu ens escolta y ab sa Providencia amorosa ens aguanta y ens bressa.

Jordi Arnau

NOTA AGRICOLA

Manera d' evitar que 's corquin las patatas

De uns quants anys en aquesta part, vé observantse que després de arrencadas y colocadas las patatas al lloch destinat á dipòsit pe'l consum de durant l'any. moltas son las vegadas que 'n compte de trobarlas sanas y bonas, se troban que totes ellas son un corch.

El procediment pera evitar aquesta plaga no pot esser més senzill.

Quan s'arrencan las patatas es necessari que aquestas tinguin tot el seu desenrotlló, y si la terra es molt humida, es convenient deixarlas aixugar bé, procurant ferho á la sombra en cas de que 'l sol fos massa fort; si 'l terrenó es sech, se poden colocar de moment las patatas en portadoras ó coves, y no en sachis com s'acostuma fer moltas vegadas perque d'aquesta manera. no se 'ls trenca la pell, no reben tants cops, quedan més bonicas y no es tan fácil que 's fassin malbe.

Las patatas poden depositarse en qualsevol lloch, tant te que aquest sigui el celler com las golfas y que sigui gran com petit, perque poden colocarse en una pila, ja que haventhi més gruix se conservan millor.

Sempre que una pila de patatas se corca, s'ha observat que las més perjudicadas son las de sobra y aixó es degut á que están ab més contacte ab l'ayre y la claror. Al objecte, donchs, d' evitar que 's corquin, es convenient taparlas bé ab una capa de boll, ó bé sachis, y deixarlas com mes tapadas se pugui; al mateix temps convé tancar el local á fi de que tampoch hi entri gens de claror.

Com el temps més perillós per corcarse las patatas es mentres dura la calor, no deuen destaparse fins al mes d' Octubre ó Novembre, segons si el temps continua ó no calurós y si es més ó menos fresch el lloch ahont s'han colocat.

Aiashoras després de treure tots los grills, deuen extendres ab tant poch gruix com se pugui y 's conservarán sense corcarse.

La operació de trencar los grills deu

ferse sempre, ni que vulguin destinar-se las patatas per llevar, ja que'n aquest cas, com los nous grills que treuen son més groixuls, al sembrarlas no's tren-can tant y las palateras surten més do-bles.

Lo remey, com se veu, no pot ésser més económic y senzill comparat ab los altres que s'han utilisat fins avuy.

Hi ha no obstant que fer una observa-ció; y es que ab el remey indicat s' evita que's corquin las patatas; no que's po-dreixin, com acostuma á succehir mol-tas vegadas; l'una malura es diferenta de l'altra.

Un hortelá de Pachs.

(De La Costa de Llevant.)

SEMPREVIVA

Solet vos hi estau á dintre 'l sagrari
Jesús amorós.

Solet vos hi estau, com dalt del Calvari
mes jo estaré ab vos.

J. Verdaguer, Pbre.

SETMANALS

El dia de Pascua granada el Rey ha arribat á San Sebastián de tornada del viatge á Fransa é Inglaterra. Ab aquest motiu en Prat de la Riva ha escrit pera *La Veu de Catalunya* del dimars dia 13 un hermosissim article titulat: «Si jo fos rey...»

Els dias 11 y 12 se ha celebrat á Cer-vera el VIII. Congrés de la Federació Agrícola Catalana-Balear. Fou obert el Congrés pel senyor bisbe de Solsona, y sas sessions presididas pel senyor Soler y March. Els delegats de las societats adheridas á la Federació nomenaren president á D. Eusebi Puig, que ho es de la Cambra Agrícola del Ampurdá, y vispresident á D. Ignasi Girona.

El vinent Congrés de la Federació se farà á Olot, si á Deu plau.

Entre 'ls treballs llegits n'hi ha un

sobre cultiu y adobs de la vinya de 'n Rafel Mir.

El president sortit D. Leonci Soler y March per sa activitat incansable y ta-lent organisador quedarà com millor patró á imitar pels presidents que vin-drán.

L'avi Brusi el dia de Pascua del Es-perit Sant, per boca de 'n Teodoro Baró manifesta la seva ferma esperansa de que 'l partit conservador dirigit per Maura regenerará á Espanya. Val á dir que l'avi Brusi es un bon jayo carregat de bona fe que s'ha passat cent y pico d'anys esperant la nuvia, pero crech que l'enterrarán ab palma.

Per fora corren vents de pau. Sem-bla que el president dels Estats Units ha pres la iniciativa, que comensará aviat un armistici entre Russia y 'l Ja-pó y que 'ls plenipotenciaris de abdos potencias comensarán á tractar de fer un surgit á tot la passat. Diuen que 'l Japó demanará la sessió de Port-Ar-thur, la evacuació de la Mandxuria, la neutralisació de Vladivostoch y una in-demnisació de guerra no molt grossa, admetent en pago de ella el carril de la Mandxuria.

El Congrés noruech ha votat la inde-pendencia de Noruega separanse de Suecia. Noruega va ser una provincia de Dinamarca desde 1387. Quan fou vensut Napoleon las potencias victorio-sas castigaren á Dinamarca sa fidelitat á Fransa cedint (pel tractat de Kiel) Noruega al rey de Suecia (1814). Des-prés de una curta guerra se feu un pac-te entre Suecia y Noruega, segons el cual aquesta regoneixeria al rey de Suecia conservantse autónoma. La in-terpretació de aquest pacte ha donat lloch á la ruptura de relacions. Es un problema nacionalista del més gran in-terés pera 'ls catalans.

L.